

se k oběti; aspoň jsem ale nikdy nepocítil touhu přidat se k trýznitelům. Možná že ani jeden nejsme morálně obdivuhodní, ale není v nás nic ze *zvířete smečky*, aspoň to si můžeme připsat k dobru. Když jsem byl v dětství konfrontován s těmito nepříjemnými scénami, spokojil jsem se s tím odvrátit pohled a těšit se z toho, že *tentokrát* jsem byl ušetřen. A teď, když patřím mezi oběti, můžu dál odvracet pohled, víceméně přesvědčen, že zůstane u slov, minimálně dokud budeme žít v rozumně střeženém státě.

Anebo se můžu snažit tento protivný fenomén pochopit – zvláště když mě více či méně symbolická vysvětlení, jež se s ním pojí na základě náboženství, nikdy opravdu nepřesvědčila. Existoval už v zemědělských civilizacích, existuje stejně v našich městech a bude existovat, i když naše města zmizí a komunikace se stane zásadně virtuální. Připadá mi zcela nezávislý na politických režimech i na momentálních duchovních podmínkách. Zjevená náboženství by mohla myslím zmizet, aniž by se ho to zvláště dotklo.

Různé pasáže *Komedie*, již jsem právě dočetl, mi napovídají, že jste se touto otázkou zabýval ve vašem případě. Čili... předávám vám slovo.

A zdravím vás.

Ach, ekzém...

Věděl jste, že u Cocteaua najdete strašlivé stránky právě o ekzému?

V oné kouzelné knížečce, jež tvoří jeho deník z natáčení *Krásky a zvířete* a jejíž četbu Truffaut doporučoval všem filmařským učňům.

Obsahuje zajímavé stránky o samotném dobrodružství natáčení, o vztazích s Bérardem, neshodách o osvětlení s Alekanem, o objevování travellingu, tricích, trpělivosti statistů, živých sochách, o Jeanu Maraisovi.

Najdete tam ale i (mám skoro chuť říct, že jde o posedlost knihy, její vedoucí linii, to, co jí udává rytmus a barvu) děsivé a čtenářsky skoro nepříjemné stránky o tom, co Cocteau nazývá svým „svěděním“, „rozpraskanou maskou“, „korálovým ohněm“ nebo „hořícím kerem“ nervů, jež mu nahrazují rysy, o jeho „nežitech“, „flegmoně“, rudých „šrámech“, „otocích“, „mokvání“, „rankách“ – celá kniha je dlouhým nářkem, výkřikem bolesti vrženým na papír, referátem tváře mučené nenesitelným zlem, kvůli němuž některá rána dokáže dorazit na natáčení jen s vrstvou čerstvého sádla, které mu vrchní elektrikář natřel na tváře a na nos.

Chudák Cocteau...